

Tiếng Hán Việt di sản gia tài vô hình thế giới

La prononciation Hán việt , patrimoine immatériel de l'humanité

BS TRẦN TỐ MỸ (JJR65)

Ai cũng biết đến Đường thi, nghe du dương, cô đọng , hàm súc (Đường thi và chữ Hán là di sản gia tài vô hình nhân loại).

Thơ Đường hay tuyệt vời là do kết hợp nhiều điều kiện : điển tích lịch sử và văn chương, tình hay, ý đẹp, vận luật nghiêm chỉnh, v. v. ; ngoài ra có luật bằng trắc phải đúng điệu, đọc lên nghe như lưu thủy hành vân, đọc không vấp .

Bài thơ nổi tiếng nhất là bài :

楓橋夜泊

月落烏啼霜滿天,
江楓漁火

愁眠。

[姑](#)

城外寒山寺,
夜半鐘聲到客船。

(Đọc thơ Tàu không có chữ Hán giảm hay một phần tư)

Phong Kiều dạ bạc

Nguyệt lạc ô đề sương mãn thiên,
Giang phong ngư hoả đối sầu miên.
Cô Tô thành ngoại Hàn San tự,
Dạ bán chung thanh đáo khách thuyền.

Quạ kêu, trăng lặn, trời sương,
Lửa chài le lói sầu vương giấc hòe.
Thuyền ai đậu bến Cô Tô,
Nửa đêm nghe tiếng chuông chùa Hàn San.

[Câu cuối tượng trưng sự đốn ngộ, hai câu đầu tả màn vô minh
Tổng kết bài thơ có nghĩa : con người bị màn vô minh bao phủ đi đến chân Phật được ngộ]

Đảo và khách thì trắc, thuyền thì bằng; nghe có cảm tưởng như tiếng chuông từ trên cao rơi xuống .

Tôi đọc thơ Đường bằng tiếng Việt thấy hay, cho là mình chủ quan, tại vì quen tai, gà con khen gà mẹ .

Trái lại khi đọc Đường thi bằng tiếng quan thoại (pinyin bính âm) * , thì thấy dở đi mất 50% nghe ra :

Phong chiảo yé bô
Yué lúa u tí shoang màn tiên
Chiang phong ủ hoà tué chầu miên
Ku su chằng oái hân san sù

Yé bán chung shâng táo khúra shoản

Nghiên cứu kỹ thì mới hiểu là tại vì theo giọng quan thoại, các dấu sắc huyền , v. v. khác với HV đâm ra nghe chọ chệ , vì phạm luật bằng trắc

Muốn đọc Đường thi được hay thì phải đọc bằng giọng Đường. Nhưng tìm đâu ra trở lại giọng Đường ?

Sau đó tôi đọc sách *Nghiên cứu* chữ Hán và *tiếng Hán Việt*. của học giả Vũ thế Ngọc, nhà ngôn ngữ học ; theo ông , tiếng HV xuất xứ là giọng Tàu cổ thời Đường .

Sau đó nữa , đọc được tự điển Analytic Dictionary of Chinese and Sino Japanese

http://misc.bibl.u-szeged.hu/24873/1/013_017_001-436.pdf

của tổ sư ngành ngữ học Trung hoa , GS Karlgren Bernhard ; theo ông , đọc chữ Hán , có ba nhóm chính là Quan thoại , Quảng đông và Cổ Tàu (Ancient Chinese) .

Đọc cuốn tự điển đó , thấy cách đọc Cổ Tàu na ná giống nhiều cách đọc HV .

Vậy người Tàu hay ngoại quốc như Nhật , Đại Hàn muốn thưởng thức Đường thi cho được đúng điệu du dương tuyệt vời , khỏi cần đi đâu xa , khỏi nghiên cứu mệt nhọc , nên học tiếng Việt .

Vì vậy , thế giới phải tôn âm HV là gia tài vô hình của nhân loại da vàng Đông Á.

[La culture Tang , la 2è culture « chinoise » la plus glorieuse après la Hán survit au Vietnam]

*[Âm Bắc kinh hay quan thoại là giọng vua quan Mãn châu đọc chữ Hán ; họng của họ thiếu dẻo như họng người Việt ; ngoài ra , so với HV mất rất nhiều âm cuối , sơ sài nghèo nàn hẳn .
Le mandarin actuel est du chinois Tang dégénéré]

BS TRẦN TỐ MỸ